

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/2115”

(COM(2022) 305 final — 2022/0196 (COD))

(2023/C 100/21)

Relatur: **José Manuel ROCHE RAMO**

Korelatur: **Arnold PUECH d’ALISSAC**

Konsultazzjoni	Parlament Ewropew, 14.7.2022 Kunsill, 06/07/2022
Bażi legali	Artikoli 192(1) u 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Deċiżjoni tal-Assemblea Plenarja	22.2.2022
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni għall-Agricoltura, l-Iżvilupp Rurali u l-Ambjent
Adozzjoni fis-sezzjoni	24.11.2022
Adozzjoni fil-plenarja	14.12.2022
Sessjoni plenarja Nru	574
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	157/01/04

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-Proposta għal Regolament dwar l-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti tintroduċi sensiela ta' novitajiet u miżuri bil-għan li jiġu indirizzati certi nuqqasijiet identifikati fl-applikazzjoni u l-infurzar tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi⁽¹⁾.

1.2. Minbarra li jirrikonoxxi l-htieġa ta' din ir-reviżjoni, il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li hafna mil-limitazzjonijiet identifikati fid-Direttiva attwali u fl-inizjattivi pplanati taht din il-Proposta l-għdida diġà gew inklużi fil-kummenti u r-rakkomandazzjonijiet li saru fil-qafas tar-rapport ta' evalwazzjoni tiegħu⁽²⁾. Biex insemmu xi wħud, il-htieġa għal armonizzazzjoni akbar fl-implimentazzjoni tal-pjani ta' azzjoni nazzjonali, id-disparità tar-realtajiet eżistenti bejn l-Istati Membri, taħriġ adatt tal-utenti u l-importanza li jiġu promossi t-teknoloġiji godda — bħall-biedja ta' preċiżjoni — huma htigijiet li dan ir-Regolament ifitex li jindirizza.

1.3. Fkonformità mal-oġġettivi stabbiliti fl-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt u fl-Istrateġija għall-Bijodiversità għall-2030, il-Proposta għal Regolament dwar l-użu sostenibbli tal-pesticidi għandha l-għan li ttejjeb is-sostenibbiltà ambjentali, ekonomika u soċjali tas-sistemi tal-ikel. F'dan ir-rigward, il-KESE jilqa' l-inklużjoni ta' dawn l-oġġettivi, filwaqt li jirrikonoxxi l-benefiċċji li ġgib biex tittejjeb is-saħha taċ-ċittadini, tal-konsumaturi u tal-ambjent.

1.4. L-istrateġija Ewropea l-għdida tintroduċi miri kwantitattivi biex jitnaqqsu l-użu u r-riskju tal-pesticidi sal-2030. Dawn il-miri huma ċertament ambizzjużi u, għalhekk, jehtieġ li jiġu stabbiliti perjodi ta' tranżizzjoni raġonevoli, li jikkunsidraw⁽³⁾ it-tnaqqis storiku fl-użu u l-kundizzjonijiet ġeografici, agronomiċi u soċjoekonomiċi tal-Istati Membri differenti, u li matulhom il-bdiewa jingħataw access għall-użu ta' prodotti alternattivi godda. Meta wiehed iżomm f'moħħu li l-ghodod

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pesticidi (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71).

⁽²⁾ Rapport ta' informazzjoni tal-KESE dwar Evalwazzjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi.

⁽³⁾ Eurostat, Pesticides sales in the EU (il-bejgħ tal-pesticidi fl-UE) mhux disponibbli bil-Malti.

attwali b'riskju baxx jieħdu medja ta' 10 snin biex jilhq u s-suq, il-leġiżlaturi għandhom ikunu partikolarment sensitivi f'termini ta' żmien stabbilit biex jintlaħqu dawn il-miri billi jintroduċu l-flessibbiltà meħtieġa biex jiġi żgurat bl-aqwa mod possibbli li "hadd ma jithalla jibqa' lura". Barra minn hekk, il-Proposta tal-Kummissjoni tipprevedi restrizzjonijiet estensivi fuq l-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti f'żoni sensitivi. Il-KESE jirrimarka li żoni kbar tal-produzzjoni agrikola fl-UE huma koperti mid-definizzjoni u l-kamp ta' applikazzjoni proposti tad-dispożizzjonijiet għal "żoni sensitivi". Tali rekwiżit għandu konsegwenzi estensivi u għalhekk għandu jkun ibbażat biss fuq valutazzjoni tal-impatt xjentifika u agronomika soda.

1.5. Fir-rigward tal-indikaturi tar-riskju armonizzati, jinħtieġu linji gwida ċari u indikaturi adatti. Minhabba d-data attwali limitata, speċjalment fl-użu tal-pestiċidi kimiċi, jeħtieġ li tinghata l-akbar attenzjoni għall-metodu użat. B'mod partikolari, dan jinħtieġ l-izjed fil-każ tal-użu tal-bejgħ ikkummerċjalizzat bħala linja bażi (indikatur tar-riskju armonizzat 1). Bl-istess mod, għandha tinghata attenzjoni speċjali lill-perjodu ta' żmien użat biex tiġi kkalkolata. F'dan ir-rigward, l-istimi dwar il-kummerċjalizzazzjoni tal-pestiċidi jistgħu jittejjbu, pereżempju billi tiġi inkluża distinzjoni bejn l-awtorizzazzjonijiet professjonali u dawk ta' "użu fid-dar u fil-ġnien" (jiġifieri għal skopijiet agrikoli u mhux agrikoli rispettivament).

1.6. L-effetti negattivi kkawżati mill-aktar krizijiet reċenti — mill-pandemija sal-invażjoni u l-gwerra tal-Ukrajna, kif ukoll zieda qawwija fl-effetti tat-tibdil fil-klima (nixfiet, nirien, għarġar, pesti ġodda, mewġiet ta' shana, eċċ.) — jagħmlu l-produzzjoni u s-sigurtà tal-ikel waħda mill-prijoritajiet ewlenin tal-aġenda politika tal-UE.

1.7. Madankollu, l-UE għandha tkompli tiżviluppa l-pjan direzzjonali biex tilhaq l-impenji tagħha dwar l-azzjoni klimatika u s-sostenibbiltà. Waqt li jitqies li l-Ewropa trid tkompli tikseb l-azzjonijiet imnaqqxin fl-Aġenda 2030 u l-SDGs, għandhom jitqiesu wkoll l-impatti u l-effetti tal-kuntest attwali fuq is-sistemi agroalimentari. F'dan ir-rigward, ix-xenarju ta' krizi attwali għandu jipprevedi l-possibbiltà li jiġu applikati ċerti derogi dejjem fuq bażi ad hoc u għandhom ikunu limitati fiż-żmien⁽⁴⁾.

1.8. Din il-krizi għandha titqies ukoll bħala opportunità biex jiġu indirizzati l-kawżi strutturali tal-instabbiltà globali u tinghata sura ġdida lid-dinamika tal-ktajjen tal-provvista billi jsir titjib dejjiemi għan-nies u l-pjaneta. B'mod partikolari, hemm hteġa urġenti li jitnedew dibattitu u riflessjoni fil-fond dwar is-sistema agroalimentari li l-UE teħtieġ li tressaq għad-deċennji li ġejjin.

1.9. Fl-istess hin, l-UE għandha l-obbligu u r-responsabbiltà li tinkludi l-produzzjoni u s-sigurtà tal-ikel bħala oġġettiv strateġiku ewleni. F'dan ir-rigward, l-oġġettivi tal-Patt Ekoloġiku, kif ukoll tal-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt, inkluża din il-Proposta, jenħtieġ li dejjem ikunu bbażati fuq evidenza xjentifika akkumpanjata mill-valutazzjonijiet tal-impatt rilevanti sabiex tiġi żgurata adegwatezza korretta tal-oġġettivi, waqt li jiġi rispettata il-prinċipju tal-proporzjonalità.

1.10. F'dan ir-rigward, diversi studji⁽⁵⁾ wissew dwar l-effetti negattivi possibbli li zieda drammatika fil-prezzijiet tal-ikel — bħala riżultat ta' tnaqqis fl-għadd tal-għelejjet u rendimenti aktar baxxi — tista' tikkawża flivell dinji. Tnaqqis fil-produzzjoni agrikola jista' jpoġġi lill-Unjoni Ewropea f'pożizzjoni fejn tkun tiddependi aktar mill-importazzjonijiet tal-ikel minn pajjiżi terzi, li jirriżulta fi hsara ambjentali, soċjali u ekonomika.

1.11. L-għan finali tal-Proposta għandu għalhekk ikun li tiffoka fuq soluzzjonijiet alternattivi (sett ta' għodod) li jiprijoritizzaw implimentazzjoni u infurzar aħjar tal-ġestjoni integrata tal-pesti (IPM), li għandha tibqa' l-element ċentrali tal-Proposta, u b'hekk jiżdied u jiġi appoġġjat l-użu ta' alternattivi għall-kontroll tal-pesti bħall-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti b'riskju baxx jew b'bażi bijoloġika. Madankollu, għalissa, dawn is-soluzzjonijiet ma jistgħux jissostitwixxu l-użu

(4) Riżoluzzjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Il-gwerra fl-Ukrajna u l-impatt ekonomiku, soċjali u ambjentali tagħha" (GU C 290, 29.7.2022, p. 1).

(5) FAO, Hunger Hotspots — FAO-WFP early warnings on acute food insecurity (mhux disponibbli bil-Malti).

tal-pestiċidi kimiċi. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-użu ta' dan is-sett ta' għodod malajr kemm jista' jkun, u jiżguraw fl-istess hin li jkun hemm fis-sehħ skemi adatti ta' incentivi.

1.12. Dan is-sett ta' għodod għandu jiffoka fuq l-użu ta' diversi soluzzjonijiet u miżuri bbażati fuq ix-xjenza u l-innovazzjoni. L-użu ta' varjetajiet iżjed rezistenti, żrieragħ ċertifikati, l-agrikoltura ta' konservazzjoni, il-produzzjoni integrata, it-tekniki godda ta' tnissil, l-agrikoltura ekoloġika, in-newba tal-għelejjel, it-tekniki diġitali u l-użu ta' għelejjel minuri jridu jservu ta' gwida bil-għan li jkun hemm tranżizzjoni b'suċċess għal mudell ibbażat fuq tnaqqis fl-użu tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti.

1.13. Biex jinkiseb dan, huwa fundamentali li jkun hemm sistemi ta' protezzjoni tal-pjanti sostenibbli, ibbażati fuq ix-xjenza, effettivi, sikuri u affordabbli li jistgħu jipprovdu lill-bdiewa bl-għodod biex jibqgħu kompetittivi. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni għandha tirrikjedi r-riċiproċità tar-regoli sabiex l-importazzjonijiet ta' prodotti minn pajjiżi terzi ttrattati bi prodotti mhux permessi fis-suq tal-UE jkunu, tal-inqas, ekwivalenti għal dawk applikati fl-UE.

1.14. Fl-istess hin, huwa essenzjali li tiġi evitata zieda sproporzjonata fil-piż burokratiku fuq il-bdiewa, li jkollha impatt saħansitra akbar fuq l-azjendi agrikoli ż-żgħar u ta' daqs medju li huma inqas rezistenti għal din ix-xorta ta' sitwazzjoni minhabba l-ekonomiji ta' skala.

1.15. Min-naħa l-oħra, il-korpi ta' ġestjoni responsabbli għall-iżvelar tad-data statistika għandhom ikunu skruplużi hafna fit-trattament tagħha u, b'mod partikolari, għandhom jirrispettaw bis-shiħ id-drittijiet tal-privatezza tal-individwi u s-sjieda tad-data, peress li f'hafna każijiet l-informazzjoni tkun kunfidenzjali.

1.16. Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni li jkun hemm mudell konsultattiv imparzjali, professjonali u indipendenti li jippermetti lill-bdiewa jkomplu japplikaw prattiki sostenibbli fl-għelejji tagħhom. Ir-rwol li jistgħu jaqdu l-organizzazzjonijiet agrikoli u l-kmamar tal-agrikoltura u l-kooperattivi f'dan ir-rigward se jkun kruċjali biex jiġi żgurat li dawn jiksbu l-akbar benefiċċju kemm fil-produzzjoni kif ukoll bil-possibbiltà ta' kummerċjalizzazzjoni kollettiva (eż. azjendi agrikoli kooperattivi).

1.17. Il-KESE jilqa' wkoll b'sodisfazzjon l-introduzzjoni ta' miżura speċifika li għandha l-għan li tikkompensa l-ispejjeż imġarrba mill-bdiewa b'appoġġ finanzjarju. Huwa tal-fehma, madankollu, li għad hemm bżonn li jiġu ċċarati ċerti aspetti tal-integrazzjoni tagħha fi hdan il-PAK, b'mod partikolari billi jiġu ċċarati l-aspetti tal-iskedar u tal-implimentazzjoni, peress li l-PAK il-ġdida u l-pjani strateġiċi korrispondenti ta' kull Stat Membru għandhom jiġu approvati u jidhlu fis-sehħ sal-1 ta' Jannar 2023.

2. Kuntest

2.1. Fit-22 ta' Ġunju 2022, il-Kummissjoni Ewropea ppubblikat il-Proposta tagħha għal Regolament dwar l-użu sostenibbli ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti — inizjalment skedata għat-23 ta' Marzu 2022 u posposta minhabba l-konsegwenzi tal-invażjoni Russa tal-Ukrajna — bhala parti mir-reviżjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pestiċidi. Ir-Regolament ġie ppubblikat fil-“Pakkett dwar il-protezzjoni tan-natura” flimkien mar-Regolament dwar ir-Restawr tan-Natura. Il-Pakkett huwa pass deċiżiv fl-implimentazzjoni tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt u l-Istrateġija għall-Bijodiversità.

2.2. F'konformità mal-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt, l-għanijiet ewlenin tal-Proposta tal-Kummissjoni huma:

— li jitnaqqas b'50 % l-użu ġenerali u r-riskju tal-pestiċidi kimiċi sal-2030 (mira ta' tnaqqis 1) u li jitnaqqas b'50 % l-użu ta' pestiċidi aktar perikolużi sal-2030 (mira ta' tnaqqis 2) meta mqabbla mal-medja għas-snin 2015, 2016 u 2017;

— li jiziedu l-implimentazzjoni u l-infurzar tal-ġestjoni integrata tal-pesti;

— li jiziedu l-użu ta' alternattivi inqas perikolużi u mhux kimiċi għall-pestiċidi kimiċi għall-kontroll tal-pesti;

- li tittejjeb id-disponibbiltà tad-data ta' monitoraġġ dwar l-implimentazzjoni, l-użu u r-riskju tal-pestiċidi fuq is-saħha u l-ambjent;
- li jittejjbu kemm l-infurzar u l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet legali kif ukoll il-konformità magħhom fl-Istati Membri kollha biex jittejjbu l-effettività u l-effiċjenza tal-politiki; u
- li tiġi promossa l-adozzjoni ta' teknoloġiji ġodda bhall-biedja ta' preċiżjoni sabiex jitnaqqsu l-użu ġenerali u r-riskju tal-pestiċidi.

2.3. L-Istati Membri jistgħu jnaqqsu l-mira nazzjonali tagħhom għall-użu u r-riskju ta' prodotti kimiċi għall-protezzjoni tal-pjanti permezz ta' sistema ta' ponderazzjoni li tqis iċ-ċifra għall-intensità tal-użu u ċ-ċifra għall-użu u r-riskju. Dan il-perċentwal ta' tnaqqis fl-ebda każ ma jista' jkun inqas minn 35 % jew aktar minn 70 % sal-2030.

2.4. Biex jinkisbu dawn ir-riżultati, il-Proposta mressqa mill-Kummissjoni tistabbilixxi miri ta' tnaqqis legalment vinkolanti fl-UE. Ir-regoli l-godda jipprevedu wkoll li l-Istati Membri jridu jadottaw miri vinkolanti li jgħinu li tintlaħaq il-mira ġenerali tal-UE. Ir-Regolament jipprevedi flessibbiltà għall-Istati Membri biex iqisu s-sitwazzjoni nazzjonali tagħhom. B'mod partikolari, għandha tingħata attenzjoni lill-iżviluppi storiċi u lill-intensità tal-użu tal-pestiċidi f'kull Stat Membru.

2.5. Il-Kummissjoni għandha tkejjel kull sena l-użu u r-riskju tal-pestiċidi kimiċi billi tuża bhala metodu d-data dwar il-bejgħ tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti li l-Istati Membri jikkomunikaw lill-Kummissjoni. Il-bażi ta' referenza għall-kalkolu tat-tnaqqis ta' 50 % għandha tkun il-bejgħ għas-snin 2015, 2016 u 2017.

2.6. Is-sustanzi attivi kollha kkummerċjalizzati fil-forma ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti ser jiġu kklassifikati f'wiehed mill-erba' gruppi u kull wiehed minnhom ser jingħata ponderazzjoni, li ser tkun oghla fil-każ tal-iżjed gruppi perikolużi.

2.7. Fil-qosor, l-iżviluppi ewlenin fir-revizjoni huma kif ġej:

- l-adozzjoni ta' Regolament, li jorbot direttament u japplika b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha;
- miri li jorbtu legalment: tnaqqis ta' 50 % fl-użu u r-riskju tal-pestiċidi kimiċi u fl-użu ta' pestiċidi aktar perikolużi sal-2030;
- pjani ta' azzjoni nazzjonali ssemplifikati u rapporti annwali li jappoġġjaw il-miri legalment vinkolanti;
- kontroll tal-pesti b'mod li ma jagħmilx hsara lill-ambjent li jiżgura li l-bdiewa kollha jipprattikaw il-ġestjoni integrata tal-pesti, li permezz tagħha l-pestiċidi kimiċi jintużaw biss bhala l-ahħar għażla;
- registru ġdid biex tiġi appoġġjata l-ispezzjoni tat-tagħmir għall-applikazzjoni tal-pestiċidi;
- impenn li ssir r-revizjoni tal-indikaturi tar-riskju armonizzati fid-dawl tal-istatistika dwar l-inputs u l-outputs agricoli;
- incentivi għall-bdiewa biex inaqqsu l-pestiċidi skont il-Politika Agrikola Komuni (PAK) il-ġdida: finanzjament eċċezzjonali sabiex tiġi appoġġjata l-konformità tul perjodu ta' hames snin;
- taħriġ: perjodi ġodda ta' validità taċ-ċertifikati tat-taħriġ u prova tat-taħriġ meħtieġa għal ċerti attivitajiet;
- projbizzjoni ta' kull użu ta' pestiċidi f'żoni sensitivi u sa distanza ta' 3 metri minn dawn iż-żoni;
- kriterji aktar stretti għal derogi għall-bexx mill-ajru.

2.8. Pakkett ta' politika ewlenin se jappoġġja lill-bdiewa u lil utenti oħra fit-tranzizzjoni għal sistemi ta' produzzjoni tal-ikel aktar sostenibbli, b'mod partikolari: i) żieda fil-firxa ta' alternattivi bijoloġiċi u b'riskju baxx fis-suq; ii) inċentivi għall-bdiewa biex inaqqsu l-użu tal-pestiċidi taħt il-PAK il-ġdida; iii) ir-riċerka u l-iżvilupp taħt Orizzont 2030; u iv) il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Biedja Organika.

3. Kummenti ġenerali

3.1. Ix-xenarju attwali ta' kriżi, mill-pandemija sal-invażjoni u l-gwerra fl-Ukrajna, kif ukoll iż-żieda qawwija fl-effetti tat-tibdil fil-klima (nixfiet, nirien, għargħar, pesti ġodda, mewġiet ta' sħana, eċċ.), qed jagħmel pressjoni qawwija ħafna fuq is-sistemi agroalimentari Ewropej u globali. Minkejja dan, dawn l-ostrakli ma għandhomx ikunu ta' impediment li jbiegħed lill-UE mill-impenn determinat tagħha li tkompli tiżviluppa azzjonijiet bil-għan li tinkiseb tranzizzjoni ġusta, kif stabbilit fl-Aġenda 2030⁽⁶⁾.

3.2. F'ħafna mill-Opinjoniġiet tiegħu, il-KESE appella għal politika komprensiva tal-UE dwar l-ikel li toffri: i) sostenibbiltà ekonomika, ambjentali u soċjokulturali; ii) integrazzjoni bejn is-setturi, l-oqsma ta' politika u l-livelli ta' gvern; iii) proċessi ta' teħid ta' deċiżjonijiet inklużivi; u iv) taħlita ta' miżuri obbligatorji (regolamenti u taxxi) u inċentivi (primjums tal-prezzijiet, aċċess għall-kreditu, riżorsi u assigurazzjoni) biex jithaffef il-pass tat-tranzizzjoni għal sistemi tal-ikel sostenibbli⁽⁷⁾.

3.3. Sabiex jintlaħqu dawn il-miri, hemm bżonn ta' aktar armonizzazzjoni u koerenza bejn il-politiki u l-leġiżlazzjoni differenti tal-UE: il-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt, l-Istrateġija għall-Bijodiversità, il-Pjan ta' Azzjoni ta' Tniġġis Żero, l-użu sostenibbli ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, eċċ.

3.4. Barra minn hekk, jehtieg li l-baġit tal-PAK la jitnaqqas u lanqas jinżamm fil-livell attwali, iżda jehtieg li jiżdied u jappoġġja t-tranzizzjoni. L-approvazzjoni tal-Pjani Strateġiċi tal-PAK għandha wkoll tkun kondizzjonali fuq l-adozzjoni mill-Istati Membri ta' pjani komprensivi biex jissawwar mill-ġdid l-ambjent tal-ikel u jintrabtu flimkien l-inċentivi għall-produzzjoni sana u sostenibbli tal-ikel bil-holqien ta' swieq ġodda għal dawn il-prodotti⁽⁸⁾.

3.5. F'dan ir-rigward, il-Kumitat jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni li tingħata prijorità lill-finanzjament taħt il-PAK għal prattiki volontarji mmirati lejn il-konformità mal-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, mingħajr ma l-mod li tingħata bih din l-għajnuna taħt l-ebda ċirkostanza ma jippenalizza jew jikkomprometti d-dhul mill-użu ta' prattiki alternattivi oħra li huma wkoll legali u awtorizzati skont il-leġiżlazzjoni Ewropea. B'mod ġenerali, il-finanzjament bħall-pjani ekoloġiċi u l-inizjattivi għall-iżvilupp rurali kien aċċessibbli biss għal inizjattivi li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti legali. Il-qafas il-ġdid se jippermetti lill-Istati Membri kollha jiffinanzjaw it-twertiq tal-obbligi kollha tal-bdiewa skont l-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti għal hames snin.

3.6. Bl-istess mod, il-Kumitat japprezza l-isforzi li saru biex tiżdied l-effiċjenza tal-pjani ta' azzjoni nazzjonali għall-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti. Għalkemm il-pjani ta' azzjoni nazzjonali għall-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti jistgħu jkunu pjuttost varjati u l-miri kienu volontarji u jistgħu jkopru oqsma ta' prijorità differenti, il-pjani ta' azzjoni nazzjonali għall-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti għandhom kontenut aktar semplifikat, inkluża lista dettaljata ta' inizjattivi u r-rabtiet tagħhom mal-miri tal-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt. L-Istati Membri kollha se jintalbu jelenkaw il-miżuri finanzjarji u oħrajn biex jippromovu l-ġestjoni integrata tal-pesti u alternattivi mhux kimiċi. Dawn se jkollhom jipprezentaw ix-xejriet tar-rapporti annwali ta' progress u ta' implimentazzjoni fil-miri kollha, u jissempifikaw id-data kwantitattiva dwar il-konformità mal-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti. Il-Kummissjoni ser twestaq analiżi tar-rapporti annwali ta' progress u implimentazzjoni kull sentejn.

⁽⁶⁾ Riżoluzzjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Il-gwerra fl-Ukrajna u l-impatt ekonomiku, soċjali u ambjentali tagħha" (GU C 290, 29.7.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ L-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni — Strateġija 'Mill-Għalqa sal-Platt' għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent" (COM(2020) 381 final) (GU C 429, 11.12.2020, p. 268).

⁽⁸⁾ L-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni — Strateġija 'Mill-Għalqa sal-Platt' għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent" (COM(2020) 381 final) (GU C 429, 11.12.2020, p. 268).

3.7. Madankollu, huwa essenzjali li dan il-mudell ta' governanza ġdid "ma jhalli lil hadd jibqa' lura": dan ifisser li jiġi żgurat li l-Istati Membri kollha jkunu jistgħu jiksbu l-aħjar implimentazzjoni tal-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti minkejja l-punti ta' tluq differenti tagħhom.

3.8. Biex jintlaħaq dan l-għan, is-socjetà civili organizzata u, b'mod partikolari, l-organizzazzjonijiet b'għarfien espert fil-qasam tal-pestiċidi, għandhom ikunu involuti mill-qrib fit-tfassil, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni futura tar-Regolament il-ġdid. Hemm bżonn li tittejjeb il-kwalità tal-informazzjoni għall-pubbliku ġenerali, u speċjalment għall-konsumaturi, dwar ir-rwol tal-pestiċidi, kif ukoll it-taħriġ u l-informazzjoni għall-utenti tal-pestiċidi⁽⁹⁾.

3.9. Il-prezzijiet ġusti tal-ikel (li jirriflettu l-ispiża reali tal-produzzjoni għall-ambjent u għas-socjetà) huma fundamentali biex jinkisbu sistemi sostenibbli tal-ikel fit-tul. Huwa essenzjali li, anke matul il-kriżi attwali, l-UE tiżgura reċiprociàta ġenwina tar-regoli fil-ftehimiet kummerċjali preferenzjali⁽¹⁰⁾.

4. Kummenti speċifiċi

4.1. It-titjib tal-aċċess, id-disponibbiltà u l-kosteffettività tas-soluzzjonijiet alternattivi u t-teknoloġiji l-ġodda huwa fundamentali għall-użu sostenibbli tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti. Il-ġestjoni integrata tal-pesti, kif ukoll prattiki oħra ta' ġestjoni ta' pesti b'input baxx ta' pestiċidi, li jagħmlu parti mill-produzzjoni integrata u l-biedja organika, kienet wahda mill-elementi ewlenin tad-Direttiva u tinsab fil-qalba tar-Regolament il-ġdid⁽¹¹⁾.

4.2. Il-Proposta għal Regolament tipprevedi bhala regola ġenerali li l-utenti professjonali, inklużi l-bdiewa, jużaw miżuri mhux kimiċi qabel ma jirrikorru għall-applikazzjoni ta' prodotti kimiċi għall-protezzjoni tal-pjanti. Dan jinkludi azzjonijiet bħan-newba tal-għelejjel, is-sorveljanza tal-pesti, il-ġestjoni integrata tal-pesti u l-applikazzjoni ta' metodi mhux kimiċi għall-kontroll tal-pesti u pestiċidi oħra b'riskju aktar baxx⁽¹²⁾.

4.3. Dan ma jfissirx li l-użu tal-pestiċidi la huwa possibbli u lanqas meħtieġ taħt ċerti ċirkostanzi. Għall-kuntrarju, f'xi każijiet ikun biss possibbli li l-pesti jiġu kkontrollati b'mod sodisfaċenti — fil-produzzjoni kummerċjali tal-ikel — bl-użu tal-pestiċidi, f'konformità mal-prinċipju ewlieni tal-ġestjoni integrata tal-pesti bhala l-aħħar alternattiva. Bhala eżempju, huwa importanti li tiġi enfasizzata l-importanza tiegħu fl-applikazzjoni tiegħu għal użi minuri.

4.4. It-tibdil fil-klima qed jaċċelera t-tixrid ta' pesti li jirrikjedu d-disponibbiltà tal-pestiċidi meta l-ghodod l-oħra kollha ta' kontroll ikunu ġew eżawriti. Din il-htieġa qed issir aktar evidenti meta l-istimi kollha jindikaw zieda fil-popolazzjoni dinjija ta' aktar minn 2 biljun ruħ fit-30 sena li ġejjin. Dan ix-xenarju għandu jitqies b'mod adegwat biex tiġi żgurata sistema stabbli ta' produzzjoni tal-ikel li tkun kapaci ssoġni popolazzjoni dinjija li qed tikber kontinwament.

4.5. Min-naha l-oħra, l-okkorrenza dejjem tikber ta' nixfiet, għargħar, mewġiet ta' shana u l-bidliet drammatiċi fit-temperatura li qed isehhu f'dawn l-aħħar snin qed ixekklu l-kapaċità tal-produzzjoni tal-ikel u r-rendimenti tal-għelejjel tal-bdiewa. F'dan ir-rigward, fil-kuntest attwali ta' kriżijiet ikkawżati l-ewwel nett mill-pandemija u sussegwentement mill-invażjoni tal-Ukrajna, kif ukoll mill-effetti tat-tibdil fil-klima msemmija hawn fuq, jeħtieġ li jiġi żgurat li jinżammu rendimenti stabbli fil-produzzjoni agrikola sabiex id-dinja tiġi pprovduta bi prodotti ta' kwalità għolja fi kwantitajiet suffiċjenti biex tiġi salvagwardjata s-sigurtà tal-ikel.

⁽⁹⁾ Rapport ta' informazzjoni tal-KESE dwar *Evalwazzjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pestiċidi*.

⁽¹⁰⁾ L-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni — Strateġija 'Mill-Għalqa sal-Platt' għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent" (COM(2020) 381 final) (ĠU C 429, 11.12.2020, p. 268).

⁽¹¹⁾ L-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Il-produzzjoni integrata fl-Unjoni Ewropea" (opinjoni fuq inizjattiva proprja) (ĠU C 214, 8.7.2014, p. 8).

⁽¹²⁾ Rapport ta' informazzjoni tal-KESE dwar *Evalwazzjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pestiċidi*.

4.6. Ir-Regolament jenfasizza wkoll ir-rwol ewlieni li għandhom jaqdu l-konsulenti indipendenti, li se jipprovdu pariri professjonali konsistenti mal-istandards speċifiċi għall-għelejjel applikabbli u mal-ġestjoni integrata tal-pesti. F'dan ir-rigward, huwa essenzjali li jissahhah u jiġi promoss ir-rwol konsultattiv tal-organizzazzjonijiet u l-kooperattivi agrikoli professjonali li jipprovdu appoġġ dirett bhala aġenti fuq il-post. Fi Spanja, pereżempju, huwa obligatorju li tinkiseb il-fehma ta' konsulent dwar il-maġġoranza l-kbira tal-għelejjel, u dan wassal biex in-numru ta' konsulenti uffiċjalment iċċertifikati jitla' għal 20 000.

4.7. Fl-evalwazzjoni preċedenti tiegħu tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi, il-KESE enfasizza l-importanza li tittejjeb is-sistema ta' kontroll u li tiġi żgurata l-konformità bejn id-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi u l-pjani ta' azzjoni nazzjonali. Fil-kuntest tal-użu sostenibbli tal-pesticidi, l-utenti professjonali se jkollhom jirreġistraw ir-raġunijiet għal kwalunkwe intervent (kimiku, bijoloġiku, fiżiku jew kulturali).

4.8. F'dan ir-rigward, għandha tinghata importanza partikolari ta' żoni protetti jew sensitivi fil-Proposta għal Regolament lill-kunċett ta' żoni protetti. L-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti mhux se jibqa' possibbli f'ċerti żoni protetti jew sensitivi (żoni ekoloġiċi urbani, inkluzi l-parks u l-ġonna pubbliċi, iż-żoni tal-logħob, iż-żoni rikreattivi jew sportivi, il-passaġġi għal-użu pubbliku, iż-żoni protetti bi ftehim ma' Natura 2000 u kwalunkwe zona ekoloġikament sensitiva li tista' tiġi ppreservata għad-dakkara fil-periklu) sakemm ma jiġux issodisfati ċerti kundizzjonijiet u biss ladarba l-professjonist li japplika l-prodotti jipprovdi ġustifikazzjoni dettaljata tal-prodotti li se juża, kif, meta u għal kemm żmien. Għal dan il-ghan, huwa essenzjali li l-awtoritajiet kompetenti tal-approvazzjoni jkollhom biżżejjed persunal ikkwalfikat biex jiġi evitat dewmien li jwassal għal dewmien fl-applikazzjoni tat-trattament u jxekkel li tittiehed azzjoni f'waqtha kontra l-okkorrenza ta' pesti.

4.9. Min-naħa l-oħra, għandhom jitqiesu l-kundizzjonijiet ġeografici u klimatici speċifiċi tal-Istati Membri, sabiex jiġi żgurat li ma jkunx hemm restrizzjoni wisq eċċessiva tal-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti imposta fuq art agrikola f'żoni ekoloġikament sensitivi li altrimenti ma jkunux jistgħu jindirizzaw l-okkorrenza ta' pesti godda. Pereżempju, fi Spanja, in-network Natura 2000 jkopri 27% tat-territorju, li jinkludi eluf ta' ettari ta' għelejjel agrikoli u ġestjoni tal-bhejjem. Strategija tajba tista' tinvolvi t-tqassim taż-żoni differenti permezz tad-demarkazzjoni u d-distinzjoni ta' dawk iż-żoni li jikkostitwixxu riżerva integrali mill-bqija. Fl-aħħar mill-aħħar, id-deċiżjoni li jiġi limitat l-użu f'żoni sensitivi għandha tiġi ddeterminata b'evidenza xjentifika u agronomika robusta li tappoġġja l-kategorizzazzjoni ta' zona partikolari bhala protetta.

4.10. Il-limitu li għandu jintlaħaq qabel l-intervent kimiku se jiġi stabbilit fid-dettall fir-regoli speċifiċi għall-għelejjel, u għandha tkun ir-responsabbiltà tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li jistabbilixxu reġistru elettroniku tal-ġestjoni integrata tal-pesti u tal-użu tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, u jiżguraw li l-utenti professjonali jdaħhlu l-informazzjoni tagħhom.

4.11. Barra minn hekk, peress li n-nuqqas ta' għarfien dwar l-aħjar użu tal-pesticidi kien wiehed mill-ostakli ewlenin għall-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi⁽¹³⁾, il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Kummissjoni aċċettat hafna mir-rakkomandazzjonijiet tiegħu dwar it-taħriġ u l-bini tal-kapaċitajiet.

4.12. Se jinholoq reġistru elettroniku ċentrali ġdid għaċ-ċertifikazzjoni tat-taħriġ. Għandu jkun fih informazzjoni dettaljata dwar il-perjodu ta' validità taċ-ċertifikati tat-taħriġ (hames snin għall-konsulent u għaxar snin għad-distributur jew l-utent professjonali). Għandu jkun meħtieġ test ta' taħriġ qabel ma l-utent ikun jista' jixtri jew juża prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti awtorizzati għal tagħmir tal-applikazzjoni għal użu professjonali u qabel ma konsulent ikun jista' jagħti parir. Id-distributori għandu jkollhom numru suffiċjenti ta' membri tal-persunal imharrġa.

4.13. Il-privatezza għandha tiġi żgurata fl-użu tad-data agrikola mill-amministrazzjoni u fuq kolloxx billi l-użu tal-hiliet diġitali u tal-broadband isir aktar aċċessibbli għall-bdiewa sabiex jiġu evitati piżijiet u sforzi ulterjuri fuq il-bdiewa, li spiss ma jkollhomx il-mezzi tekniċi u umani biex jikkonformaw mar-reġistru elettroniku.

⁽¹³⁾ Rapport ta' informazzjoni tal-KESE dwar *Evalwazzjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pesticidi*.

4.14. Sensibilizzazzjoni akbar ta' -cittadini, u b'mod partikolari tal-konsumaturi, dwar ir-rwol u l-użu tal-pestiċidi, b'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali u Ewropea, tkun ta' benefiċċju għall-implimentazzjoni tar-Regolament. Se jkunu essenzjali l-kampanji ta' sensibilizzazzjoni u disseminazzjoni mmirati biex jinfurmaw aħjar lill-pubbliku iġenerali u lil dawk li jfasslu l-politika. Għandha tinxtered informazzjoni, pereżempju, dwar il-fatturi involuti fl-ipprezzar tal-ikel, kif ukoll dwar kwistjonijiet relatati aktar mill-qrib mat-tikkettar jew iċ-certifikazzjoni tal-prodotti ⁽¹⁴⁾.

4.15. Għandhom jinżammu wkoll kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għall-kummerċ internazzjonali. Il-konsistenza bejn il-politiki differenti tal-UE tirrikjedi li tinghata l-aqwa attenzjoni biex jiġi żgurat li tiġi pprojbata l-importazzjoni ta' prodotti tal-ikel trattati bi prodotti pprojbati fl-UE.

Brussell, l-14 ta' Diċembru 2022.

Christa SCHWENG
Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew

⁽¹⁴⁾ Rapport ta' informazzjoni tal-KESE dwar *Evalwazzjoni tad-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pestiċidi*.